

رکود سهام ناشی از چیست؟

چرخه معیوب

گزارش

همایون دارایی

کارشناس بازار سرمایه

از منظر شرکت‌ها هم عدم تغییر نرخ ارز در ۹ ماه گذشته در حالی که تورم حداقل ۳۰ درصد هزینه نگاه‌ها را بالا برده است سبب شده شرکت‌های ایرانی بعضاً به سمت توقف و رکود حرکت کنند.

رانت چگونه امنیت اقتصادی را تهدید می‌کند؟

شرکت‌های ایرانی، به‌ویژه نگاه‌های صادرات‌محور که نقش کلیدی در آرزآوری دارند، زیر فشار چهارگانه‌ای قرار گرفته‌اند: ناترازی انرژی واز دست دادن تولید که در برخی از شرکت‌ها نظیر پتروشیمی‌ها سال گذشته به ۲۰۰ روز توقف تولید منجر شده است، تحریم‌ها، قیمت‌گذاری دستوری و نرخ ارز. اما عامل آخرفشار نهایی را به سودآوری و انگیزه این شرکت‌ها وارد کرده است. آنها مجبورند ارز حاصل

از صادرات را با نرخ بی‌فروشنده که حداقل ۴۰ درصد کمتر از ارزش واقعی بازار است. در مقابل، واردکنندگان با دسترسی به ارز ارزان، سودهای کلان به دست می‌آورند و با دامپینگ کالاها ی خارجی، خارج می‌کنند. این چرخه، وابستگی به واردات را افزایش داده و توان رقابتی تولید داخلی را تضعیف می‌کند. نگاهی به گذشته نشان می‌دهد که هر بخش که ارز ارزان‌تر و بیشتری دریافت کرده اینک به یک پاشنه آشیل مهم اقتصاد کشور تبدیل شده است.

بخش کشاورزی که ارز ۲۸۵۰۰ تومانی دریافت کرده اینک در حالی که قیمت‌ها (به عنوان مثال گوشت) از بازار جهانی نیز بالاتر رفته است وابستگی شدیدی به واردات نشان می‌دهد. این چالش نمونه‌ای از

تأثیرات عمیق و مشکل‌ساز سیاست ارز ارزان است. ابعاد این رانت پنهان را به‌وضوح آشکار می‌کند. در سال ۱۴۰۳، از مجموع ۶۶.۸ میلیارد دلار ارز تأمین‌شده برای واردات، مابه‌التفاوت نرخ رسمی و آزاد، یارانه‌ای به ارزش ۱،۵۰۹ هزار میلیارد تومان را به واردکنندگان هدیه کرده است. این روند در شش ماهه اول سال جاری نیز با تزریق ۸۲۶ هزار میلیارد تومان ادامه یافت. اگر شرکت‌ها می‌توانستند ارز خود را به قیمت واقعی بفروشند، ارزش سهام‌شان در بورس واقعی‌تر می‌شد، منابع ریالی هنگفتی برای طرح‌های توسعه‌ای فراهم می‌آمد و حتی تورم ناشی از تقاضای کاذب تا حدی کنترل می‌شد. این منابع می‌توانستند جایگزین سرمایه‌گذاری کاش یافته دولت شوند و ناترازی‌های

بورس

زیرساختی، بویژه در بخش انرژی، را برطرف کنند.

پاس گل

این مسأله، سرمایه‌گذاران را از بازار سرمایه دور کرده است. وقتی سود شرکت‌ها با مقررات دستوری از بین می‌رود، طبیعی است که افراد به جای خرید سهام، مستقیماً به سمت ارز و طلا هجوم ببرند. این رفتار نه‌تنها سرمایه‌گذاری مولد را تضعیف می‌کند، بلکه با افزایش تقاضا در بازارهای غیررسمی، به کاهش ارزش پول ملی دامن می‌زند. واگرایی تکراری میان رشد نرخ ارز آزاد و عملکرد ضعیف شاخص بورس در سال‌های اخیر، گواه روشنی بر این ادعاست.

فرصت محدود تغییر ریل سرمایه‌گذاری

در این شرایط بحرانی، انتظار می‌رود تیم اقتصادی دولت، به‌ویژه وزیر اقتصاد، دکتر مدنی‌زاده، که مسأله را عمیقاً درک کرده و خود بارها نسبت فوری برای نجات بنگاه‌ها انجام دهد. راه‌اندازی «بازار ارز تجاری» توسط بانک مرکزی نیز، هرچند گامی مثبت است، اما دامنه محدود آن نمی‌تواند زخم عمیق ارز چندنرخ را التیام بخشد. امید است اما وعده وزیر اقتصاد درباره ارائه «طرح شرایط اضطرار» هرچه سریع‌تر جامه‌عمل ببوشد.

ادامه این وضعیت، به‌ویژه با تهدید بازگشت تحریم‌ها، برای اقتصاد ملی پرهزینه است. تداوم آن به معنای منفی‌تر شدن تراز تجاری، تحلیل رفتن ذخایر ارزی و کاهش توان تولیدی کشور خواهد بود. امروز برخلاف هر منطق اقتصادی، صادرکننده مجازات می‌شود و واردکننده پاداش می‌گیرد، بازارهای صادراتی از دست می‌رود و صادرات به عنوان یگانه راه برای خروج اقتصاد کشور از رکود تومی‌کنوی هر روز بیشتر دچار چالش می‌شود.

زمان جراحی بزرگ فرا رسیده: پایان نظام ارز چندنرخ و حرکت به سوی یکسان‌سازی نرخ ارز، تا انگیزه تولید احیا شود و سرمایه‌گذاری به سمت توسعه پایدار هدایت شود. در غیر این صورت، این شکاف به چالش برای اقتصاد ایران تبدیل خواهد شد.

نگاهی به گذشته نشان می‌دهد هر بخش که ارز ارزان‌تر و بیشتری دریافت کرده اینک به یک پاشنه آشیل مهم اقتصاد کشور تبدیل شده است. بخش کشاورزی که ارز ۲۸۵۰۰ تومانی دریافت کرده اینک در حالی که قیمت‌ها (به عنوان مثال گوشت) از بازار جهانی نیز بالاتر رفته است وابستگی شدیدی به واردات نشان می‌دهد. این چالش نمونه‌ای از تأثیرات عمیق و مشکل‌ساز سیاست ارز ارزان است.

بخش تولید داخلی را تضعیف می‌کند. نگاهی به گذشته نشان می‌دهد که هر بخش که ارز ارزان‌تر و بیشتری دریافت کرده اینک به یک پاشنه آشیل مهم اقتصاد کشور تبدیل شده است. بخش کشاورزی که ارز ۲۸۵۰۰ تومانی دریافت کرده اینک در حالی که قیمت‌ها (به عنوان مثال گوشت) از بازار جهانی نیز بالاتر رفته است وابستگی شدیدی به واردات نشان می‌دهد. این چالش نمونه‌ای از تأثیرات عمیق و مشکل‌ساز سیاست ارز ارزان است.

بخش کشاورزی که ارز ۲۸۵۰۰ تومانی دریافت کرده اینک در حالی که قیمت‌ها (به عنوان مثال گوشت) از بازار جهانی نیز بالاتر رفته است وابستگی شدیدی به واردات نشان می‌دهد. این چالش نمونه‌ای از تأثیرات عمیق و مشکل‌ساز سیاست ارز ارزان است.

بخش کشاورزی که ارز ۲۸۵۰۰ تومانی دریافت کرده اینک در حالی که قیمت‌ها (به عنوان مثال گوشت) از بازار جهانی نیز بالاتر رفته است وابستگی شدیدی به واردات نشان می‌دهد. این چالش نمونه‌ای از تأثیرات عمیق و مشکل‌ساز سیاست ارز ارزان است.

کارشناس اقتصادی مطرح کرد:

اعتبارسنجی شرکت‌ها از طریق صورتحساب الکترونیک، نقطه عطف شفافیت و عدالت اقتصادی

نیز فراهم می‌کرد اما در مدل جدید، داده‌ها به‌صورت سیستمی و غیرقابل دستکاری ثبت می‌شوند و فرآیند رسیدگی به‌طور هوشمند انجام می‌گیرد. به این ترتیب، نقش ممیز به حداقل کاهش یافته و تعامل مستقیم میان مأمور مالیاتی و مودی به کمترین میزان رسیده است. این تغییر، هم رضایت مودیان را افزایش داده و هم به کاهش هزینه‌های مالیات‌ستانی منجر شده است. سحری در پایان گفت: صورت حساب الکترونیک مالیات بر ارزش افزوده، کمک بزرگی به تکمیل داده‌های زنجیره فروش کالا نیز منتج خواهد شد و شفافیت در این بخش را رقم خواهد زد. داده‌های حاصل از سامانه صورتحساب الکترونیک، نه تنها برای مالیات‌ستانی بلکه برای مدیریت کلان اقتصاد نیز کاربرد دارد. این داده‌ها می‌تواند به شناسایی الگوهای مصرف و تولید، رصد دقیق زنجیره‌های ارزش، مبارزه با قاچاق و حتی کنترل بازارها کمک کند. به بیان دیگر، صورتحساب الکترونیک صرفاً یک ابزار مالیاتی نیست بلکه یک زیرساخت کلیدی برای حکمرانی اقتصادی است.

قادر نخواهد بود فاکتورهایی با ارقام نامحدود صادر کند. به بیان دیگر، نظام اعتبارسنجی شرکت‌ها با استفاده از داده‌های واقعی اقتصادی به واسطه صورتحساب الکترونیک، سقف مشخصی برای صدور فاکتور هر واحد اقتصادی تعیین کرده است. این اقدام، به‌طور بنیادین مسئله فاکتورهای صوری و لیست سیاه مالیاتی را حل کرده و برای همیشه به یکی از مسیرهای مهم فرار مالیاتی پایان داده است. از این پس، تنها شرکت‌هایی امکان صدور فاکتور دارند که در بستر واقعی اقتصاد فعالیت کنند و حجم فعالیت آن‌ها با توان و گردش مالی‌شان همخوانی داشته باشد. وی در ادامه افزود: از سوی دیگر، صورتحساب الکترونیک به کاهش شدید مراجعات حضوری و بوروکراسی‌های پیچیده منجر شده است. در مدل پیشین، مودیان ناچار بودند بارها برای دفاع از پرونده‌های مالیاتی خود به ادارات مراجعه کنند و حتی در بسیاری موارد، اختلافات طولانی و پرهزینه‌ای میان آنان و ممیزان شکل می‌گرفت. این مراجعات علاوه بر تحمیل هزینه‌های مالی و زمانی، بستر مناسبی برای بروز روابط غیرشفاف

مالیاتی دارای یک پروفایل اعتباری مشخص است. میزان فاکتورهایی که می‌تواند صادر کند، مستقیماً با حجم فروش واقعی، گردش حساب بانکی، سابقه فعالیت و سوابق مالیاتی گذشته آن شرکت مرتبط است. سحری افزود: این بدان معناست که دیگر هیچ شرکت صوری یا کاغذی

سازوکارهای قدیمی و ممیزمحور شده و مزایای کلیدی فراوانی برای مودیان و دولت به‌همراه آورده است. سحری با بیان اینکه یکی از مشکلات اصلی مودیان بخش مالیات بر ارزش افزوده، عدم تأیید فاکتور خرید به دلیل قرارگیری یک شرکت در لیست سیاه شرکت‌های صوری یا فاکتور جعلی بوده است، افزود: همواره مسئله فاکتورهای جعلی و شرکت‌های صوری، از جمله معضلات اصلی نظام مالیاتی کشور بود. شرکت‌هایی که صرفاً روی کاغذ وجود داشتند، اما با صدور فاکتورهای غیرواقعی، ابزار دست برخی مودیان برای کاهش غیرقانونی مالیات یا بازپس‌گیری مالیات بر ارزش افزوده می‌شدند. نتیجه این روند، از یک سو کاهش قابل‌توجه درآمد‌های مالیاتی دولت بود و از سوی دیگر فشار مضاعف بر مودیان شفاف و قانون‌مدار که بار اصلی مالیات را بردوش می‌کشیدند. این کارشناس اقتصادی گفت: این مشکل منجر به اخذ مضاعف مالیات از مودی شفاف می‌شد ولی با استقرار صورتحساب الکترونیک، این مشکل به‌طور کامل حل شده است.

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه صورتحساب الکترونیک صرفاً یک ابزار مالیاتی نیست بلکه یک زیرساخت کلیدی برای حکمرانی اقتصادی است، گفت: نظام اعتبارسنجی شرکت‌ها با استفاده از داده‌های واقعی اقتصادی به واسطه صورتحساب الکترونیک، سقف مشخصی برای صدور فاکتور هرواحد اقتصادی تعیین کرده است. محمدحسین سحری کارشناس اقتصادی در رابطه با اهمیت استقرار صورت حساب الکترونیک گفت: یکی از مهمترین تحولات ساختاری در نظام مالیاتی ایران در سال جاری، استقرار نظام مالیاتی هوشمند با محوریت صورتحساب الکترونیک در پایه مالیات بر ارزش افزوده بوده است. این اقدام، نه‌تنها یک انقلاب تکنیکی در فرآیند وصول مالیات نیست، بلکه گامی اساسی در مسیر تحقق عدالت مالیاتی، کاهش فرارهای مالیاتی و ایجاد محیطی شفاف و پیش‌بینی‌پذیر برای فعالان اقتصادی به شمار می‌آید. وی افزود: نظام مالیاتی هوشمند، با ثبت و رهگیری برخط معاملات اقتصادی، جایگزین

مدیرکل امور مالیاتی هرمزگان خبرداد:

افتتاح ساختمان شهرداری و آتش‌نشانی لیردف از محل مالیات بر ارزش افزوده

مستقیم مالیات بر ارزش افزوده در توسعه مناطق مختلف استان هرمزگان می‌باشد. مدیرکل امورمالیاتی هرمزگان در پایان از پرداخت بیش از ۳۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال از محل مالیات بر ارزش افزوده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌های استان هرمزگان خبر داد و افزود: این مبلغ پرداختی ۴۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است. گفتنی است: ساختمان جدید شهرداری و آتش‌نشانی شهر لیردف با زیربنای ۱۲۰۰ مترمربع در سه طبقه ساخته شده و شامل آشپانه و واحدهای اداری آتش‌نشانی، دفتر شورا و شهرداری، بخش‌های اداری مختلف شهرداری و همچنین مهمانسرا می‌باشد.

تحقق این هدف مهم است. وی با تأکید بر اینکه استفاده صحیح و شفاف از منابع مالیاتی زمینه‌ساز افزایش اعتبار عمومی به نظام مالیاتی است، افزود: افتتاح این پروژه نشان می‌دهد وقتی مردم به نظام مالیاتی اعتماد کنند، نتایج ملموس آن را در بهبود کیفیت زندگی خود خواهند دید. احسانی مهر در ادامه بیان کرد: اعتبارات مالیات بر ارزش افزوده در حوزه‌های مختلفی همچون بهداشت، آموزش، خدمات شهری و ایمنی هزینه می‌شود که ساختمان‌های شهرداری و آتش‌نشانی لیردف یکی از مصادیق مهم آن است. وی ادامه داد: افتتاح ساختمان شهرداری و آتش‌نشانی لیردف، علاوه بر ارتقای خدمات شهری، نشان‌دهنده اثر مثبت و

مدیرکل امور مالیاتی استان هرمزگان با اشاره به پرداخت بیش از ۳۳ هزار میلیارد ریال مالیات بر ارزش افزوده به شهرداری‌ها و دهیاری‌های استان در پنج ماه اول امسال، گفت: ساختمان جدید شهرداری و آتش‌نشانی شهر لیردف از محل مالیات بر ارزش افزوده افتتاح شد. جعفر احسانی مهر، مدیرکل امور مالیاتی استان هرمزگان با اشاره به اهمیت نقش مالیات بر ارزش افزوده در تأمین منابع پروژه‌های عمرانی اظهار داشت: مالیات بر ارزش افزوده یکی از مهمترین منابع درآمدی کشور است که به‌صورت مستقیم در توسعه زیرساخت‌های شهری و روستایی هزینه می‌شود؛ ساختمان‌های شهرداری و آتش‌نشانی لیردف نمونه بارز

مدیرکل امور مالیاتی استان گلستان:

بیمارستان گالیکش رکورددار مشارکت مودیان در طرح نشان‌دار کردن مالیات

فاقد دهیاری به حساب فرمانداری‌ها حدود ۶ میلیارد تومان بوده است.

کرد. حاجی مشهدی به پروژه بیمارستان گالیکش اشاره کرد و گفت: با شرکت ۹۹۲ نفر، حدود ۳۰ میلیارد تومان اعتبار برای آن تأمین شده است و رکورددار مشارکت مودیان گلستانی در طرح نشان‌دار کردن مالیات است. وی افزود: طرح بزرگراه کردکوی - بندرتکرمن - آق‌قلا با ۸۳۸ نفر مشارکت و تأمین اعتبار حدود ۲۴ میلیارد تومان در رتبه دوم قرار دارد. مدیرکل امور مالیاتی گلستان در ادامه گفت: در سال گذشته، ۷۰۷ میلیارد تومان مالیات ارزش افزوده و در ۵ ماهه ابتدایی سال جاری، ۵۰۶ میلیارد تومان به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌های استان واریز شده است.

حاجی مشهدی تصریح کرد: سهم شهرداری‌ها از این مبلغ ۲۷۵ میلیارد تومان، سهم دهیاری‌ها ۲۲۵ میلیارد تومان و سهم روستاهای

مدیرکل امور مالیاتی استان گلستان گفت: بیمارستان گالیکش در طرح نشان‌دار کردن مالیات استان، بیشترین آمار مشارکت مودیان را با شرکت ۹۹۲ نفر و حدود ۳۰ میلیارد تومان اعتبار به خود اختصاص داده است. قربان حاجی مشهدی، با بیان اینکه ۵ هزار و ۴۴۱ گلستانی در طرح نشان‌دار کردن مالیات شرکت کرده‌اند، گفت: میزان مالیات نشان‌دار شده حدود ۴۶۱ میلیارد تومان بوده که حدود ۲۹ درصد آن وصول شده است. وی با اشاره به ۲۳ پروژه در طرح نشان‌دار کردن مالیات با اعتبار ۴۶۰ میلیارد تومان در استان گلستان، خاطرنشان کرد: این اعتبارات به پروژه‌های مختلف از جمله سالن‌های ورزشی، طرح‌های دانشگاهی و مدرسه‌سازی اختصاص یافته و به توسعه زیرساخت‌های استان کمک خواهد